

Makale Künye Bilgisi: Alemdar, H. (2025). Terör Örgütü PKK'nın İletişim Stratejisi: Medya Organları, Haberler ve Sosyal Medya Paylaşımları Üzerinden Bir Değerlendirme. Avrasya Dosyası, 15(2), 84-105. İstanbul.

HÜSEYİN ALEMDAR
hsynlmdr61@gmail.com
ORCID: [0009-0006-0134-4720](https://orcid.org/0009-0006-0134-4720)

**TERÖR ÖRGÜTÜ PKK'NIN İLETİŞİM STRATEJİSİ:
MEDYA ORGANLARI, HABERLER VE SOSYAL MEDYA PAYLAŞIMLARI
ÜZERİNDEN BİR DEĞERLENDİRME**

ÖZ

Bu çalışma; bölücü terör örgütü PKK'nın geleneksel ve internet üzerinden yürüttüğü iletişim ve propaganda faaliyetlerini incelemektedir. İletişim, Propaganda, Terör ve Terörizm kavramları açıklanmaktadır. 1984'ten beri faaliyet gösteren örgütün 2024 itibarıyla askeri olarak genel durumu da çalışmada yer almaktadır. Medya Haber TV, Sterk TV ve Gerilla TV'nin görsel yayınlarından örgütün medya terminolojisine dair örneklerle çıkarımlarda bulunmakta, örgütün eleman devşirme sürecinde medya organlarının rolü tartışılmaktadır. Ayrıca PKK'nın sosyal medyadaki dezenformasyonları örnekler üzerinden incelenmektedir. Terör örgütünün Batı kamuoyunda meşrulaştırma girişimleri haber ve dijital dizi-film platformlarında yer alması bu çalışmada yer bulmaktadır. Çalışmanın sonunda ise Türk medyasında PKK'ya dair haberlerin "terör propagandası" anlamına gelecek habercilik "TUSAŞ saldırısı" bağlamında aktarılmıştır.

Anahtar kelimeler: İletişim ve propaganda, terörün iletişim süreci, PKK terör örgütü medyası, terör örgütlerinin sosyal medyayı kullanması

Makale Geliş Tarihi: 10 Ocak 2025

Makale Kabul Tarihi: 26 Ocak 2025

TERRORIST ORGANIZATION PKK'S COMMUNICATION STRATEGY: AN EVALUATION THROUGH MEDIA ORGANIZATIONS, NEWS AND SOCIAL MEDIA POSTS

ABSTRACT

This study; It examines the traditional and online communication and propaganda activities of the separatist terrorist organization PKK. The concepts of Communication, Propaganda, Terror and Terrorism are explained. The general military situation of the organization, which has been operating since 1984, as of 2024 is also included in the study. It makes inferences about the organization's media terminology with examples from the visual broadcasts of Medya News TV, Sterk TV and Gerilla TV, and the role of media organs in the organization's recruitment process is discussed. Additionally, PKK's disinformation on social media is examined through examples. The terrorist organization's attempts to legitimize it in the Western public opinion and its presence in news and digital TV series and film platforms are included in this study. At the end of the study, the news about the PKK in the Turkish media, which would amount to "terrorist propaganda", was conveyed in the context of "TEI-TUSAŞ attack".

Keywords: Communication and propaganda, the communication process of terrorism, the PKK terrorist organization media, the use of social media by terrorist organizations.

GİRİŞ

Terör örgütleri medya, internet tabanlı uygulamalar ve sosyal platformlarını aktif şekilde kullanmaktadır. Talimat verme, propaganda yapma, kavram aşılama, eleman ve para temini için bu platformlar kullanılmaktadır. Kürdistan İşçi Partisi (PKK) terör örgütü de Türkiye, Orta Doğu, Avrupa ve Amerika Birleşik Devletleri'nde (ABD) medya faaliyetlerini yoğun şekilde sürdürmekte Türkiye aleyhine kara propaganda faaliyetleri yürütmektedir. Bu faaliyetler dağınık değil, tek ideoloji ve kaynaktan beslenmekte, söylemini, habercilik ve propaganda faaliyetlerini bu yönde kullanmaktadır.

İletişimin en genel tanımı "duygu, düşünce veya bilgilerin akla gelebilecek her türlü yolla başkalarına aktarılması, telefon, telgraf,

televizyon ve radyo, internet gibi araçlardan yararlanılarak yürütülen bilgi alış-verişi, bildirişim, haberleşme”dir.¹

İletişim, bir süreçtir. Bir aktarımın iletişim olarak tanımlanması için “kaynak, alıcı, ileti ya da mesaj, kanal ya da araç, kod, kodlama, kodaçımı, gürültü ve geri besleme” unsurlarının karşılanması zorunludur.²

Propaganda “bir bireyin ya da grubun başka bireyleri ya da grupların tutumlarını belirlemek, biçimlendirmek, kontrol altına almak veya değiştirmek için haberleşme araçlarından yararlanarak bu bireylerin ya da grupların belirli bir durum veya konumdaki tepkilerinin kendi amaçlarına uygun tepkiler şeklinde olacağını umarak giriştikleri bilinçli bir faaliyettir”.³

Terör, korkuya neden olan eylem veya nitelik ve alternatif olarak korku uyandıran bir kişi, nesne veya güç anlamına da gelmektedir.⁴ Terörizm ise terörün siyasi hedefe ulaşmak ve siyasi bir davayı yüceltmek, siyasi davaya boyun eğmeye mecbur etme için fiziksel ve zihinsel şiddet içeren davranışlardır.⁵

1- TÜRKİYE'DE PKK TERÖRÜ

PKK bir terör örgütüdür. PKK Türkiye’nin güney ve doğusunda yer alan bir bölgeyi, Irak’ın kuzeyini, Suriye’nin kuzey ve doğusunu, İran’ın kuzey batısını içine alan bir coğrafyada sözde “Kürdistan” ismiyle bir devlet kurmayı amaçlamaktadır. Örgütün hedefi coğrafya üzerindeki devletlerde demokratik özerklik adı altında faaliyet yapıp ardından sözde “dört parçalı Kürdistan” hedefiyle bir konfederasyon devleti kurmaktır.⁶

PKK ilk silahlı eylemini 15 Ağustos 1984 akşamı Siirt’in Eruh ve Hakkari’nin Şemdinli ilçelerinde gerçekleştirmiştir. Bu saldırıda bir asker şehit olmuş, 9 asker ve 3 sivil yaralanmıştır. Terör örgütü o tarihten bugüne Türkiye’de sivillere ve güvenlik güçlerine yönelik yüzlerce saldırı düzenlemiştir.⁷

PKK, Orta Doğu bölgesinde ve Avrupa’da etkinlik göstermiştir. Terör örgütünün başat iddiası “hakları gasp edilen Kürtlerin haklarını

savunmak”tır. Örgütün askeri eylemleri Türkiye, Irak, Suriye ve İran’da, siyasi eylemleri ise Avrupa’da yoğunluk göstermiştir. PKK; Avrupa Birliği (AB), ABD, Birleşmiş Milletler (BM) ve Kuzey Atlantik Antlaşması Örgütü (NATO) tarafından yasa dışı terör örgütleri listesinde⁸. Ancak örgütün Suriye kolu Halk Savunma Birlikleri (YPG/PYD) söz konusu ülkeler ve kuruluşlar tarafından terör örgütü listesine eklenmemiş, “Irak Şam İslam Devleti (DEAŞ) terör örgütüne karşı yerel güçlerle savaşıma” iddiasıyla askeri ve siyasi olarak desteklenmektedir.⁹

2- 2024 YILINDA PKK İLE MÜCADELE

1984’ten 2024’e Türkiye PKK’yı bölücü terör örgütü olarak tanımlamış ve askeri, siyasi, hukuki düzlemlerde bu örgütle mücadele etmiştir. PKK’nın üs olarak kullandığı Irak’ın kuzeyindeki dağlara zaman zaman askeri operasyonlar düzenlense de Türkiye genel olarak “savunma” pozisyonunu korumuştur.

2016’da ise Türkiye terörle mücadele stratejisinde keskin bir değişikliğe gitmiştir. “Ara, bul, yok et” ve “Terörü kaynağında kurutma” planı adı verilen stratejilerle terör örgütü Türkiye içinde eylem gücünü büyük oranda yitirmiş ve yenilmiştir. Bu dönemle beraber Terörle mücadele Suriye’nin ve Irak’ın kuzeyinde kapsamlı şekilde sürdürülmüştür.¹⁰

Suriye’de 24 Ağustos 2016 – 29 Mart 2017 tarihleri arasında yapılan Fırat Kalkanı Harekâtı’yla DEAŞ terör örgütünü sınırdan uzaklaştırmak ve PKK/YPG’nin sözde kanton birleşmesinin önüne geçmiştir. 20 Ocak 2018 – 24 Mart 2018 tarihleri arasında Zeytin Dalı Harekâtı’yla terör örgütü Afrin’den temizlenmiştir. 9 Ekim 2019 – 18 Ekim 2019 tarihleri arasında Barış Pınarı Harekâtı’yla Suriye’nin kuzeyindeki Resulayn ve Tel Abyad arasındaki bölge ele geçirilmiş, terör örgütü bölgeden uzaklaştırılmıştır. 8 Aralık Suriye devrimine paralel olarak terör örgütünün Fırat Nehri’nin batısında kontrol ettiği Tel Rıfat ve Münbiç de PKK/YPG’den arındırılmıştır.¹¹

Irak’ta yeni terörle mücadele konsepti bağlamında 11 Mart 2018’de Kararlılık Harekâtı ile bir operasyon silsilesi başlamıştır. Irak’ın

kuzeyindeki Hakurk, Metina, Zap, Gara, Avaşin-Basyan, Sinat-Haftanın, Kandil ve Asos bölgeleri Pençe Operasyonları serisi ile hedef alınmıştır. Terör örgütünün Türkiye'ye sızdığı ve Türkiye'den çıktığı alanlar kontrol altına alınmıştır. Bölgede onlarca hava harekâtı da icra edilmiştir. 17 Nisan 2022'de başlatılan Pençe Kilit Operasyonu ile Zap bölgesinde 26 Kasım 2024'te hakimiyet sağlanmış, Türkiye'nin Irak sınırının tamamının güvenliği ileriden sağlanmaya başlanmıştır.¹²

Türk Silahlı Kuvvetleri (TSK) sadece 2024 yılında sınır ötesine yaptığı harekâtlarda Suriye'nin kuzeyinde 1.579, Irak'ın kuzeyinde 1.491 terörist olmak üzere toplam 3.070 teröristi etkisiz hale getirmiştir. Türkiye'nin kararlı hareketleri neticesinde örgütte ciddi çözümler meydana gelmiştir. 2024 yılında 107 terör örgütü mensubu, güvenlik güçlerine teslim olmuştur.¹³

3- PKK'NIN GÖRSEL BASIN FAALİYETLERİ: 3 ÖRNEK ÜZERİNDEN İNCELEME

3.1- Medya Haber TV

Medya Haber TV, Avrupa merkezli Türkçe yayın yapan bir PKK televizyonudur. Medya Haber TV'ye Türkiye'den siyasetçiler ve kimi meslek ve kadın örgütleri de demeç göndermekte bu televizyon yayınlarına uzaktan bağlantı yöntemiyle katılmaktadır. Türkiye'de erişim engeli bulunan televizyon ve internet sitesinde terör örgütü elebaşları ve üyeleri PKK propagandası ve Türkiye kara propagandası içerikli yayınlar yapmaktadır. medyahabertv.com internet sitesinde uluslararası medyatik kavramlar kullanılarak yayınlara meşruluk kazandırılmaya çalışılmaktadır.¹⁴

Sözde "Haber Bülteni" başlığı altında Türkiye, Suriye, Irak ve İran'daki terör örgütü uzantılarının faaliyetleri izleyiciye sunulmaktadır. Medya Haber TV'de Terör örgütü PKK yöneticilerinin röportajları "Özel Program" başlığı altında belirli periyotlarla yayınlanmaktadır. Örneğin, 30 Aralık 2024'te sözde KCK Yürütme Konseyi Eşbaşkanı Bese Hozat, 24 Aralık 2024'te sözde PKK Yürütme Komitesi Üyesi Duran Kalkan, 17 Aralık 2024'te sözde Merkez Komite Üyesi Helin Ümit, 9 Aralık 2024'te sözde Kürdistan Topluluklar Birliği

(KCK) Yürütme Konseyi Üyesi Mustafa Karasu, 2 Aralık 2024'te sözde KCK Yürütme Konseyi Eşbaşkanı Bese Hozat, 26 Kasım 2024'te sözde PKK Yürütme Komitesi Üyesi Duran Kalkan, 19 Kasım 2024'te sözde PKK Merkez Komite Üyesi Helin Ümit, 14 Kasım 2024'te sözde KCK Yürütme Konseyi Üyesi Mustafa Karasu röportajları periyodik olarak ekrana taşınmıştır. Bu programların örgütün "Medya Savunma Alanları" adını verdiği Irak'ın kuzeyindeki bölgeden yapıldığı sunucular tarafından dile getirmektedir.¹⁵

görsel 1: PKK elebaşı Mustafa Karasu Medya Haber TV'de

görsel 2: PKK elebaşı Helin Ümit Medya Haber TV'de

görsel 3: PKK elebaşı Duran Kalkan Medya Haber TV'de

görsel 4: PKK elebaşı Duran Kalkan Medya Haber TV'de

Medya Haber TV'de "Gerilla Günlüğü" isimli programda Türk Silahlı Kuvvetleri tarafından Türkiye, Irak ve Suriye'de öldürülen teröristlerin hikayeleri anlatılmaktadır. Örgüt üyelerinden "gerilla", ölen örgüt üyelerinden "şehit" olarak bahsedilen bu programlarda "Kürdistan uğruna ölüm" teması işlenerek PKK'nın silahlı eylemleri kutsanmaktadır.¹⁶

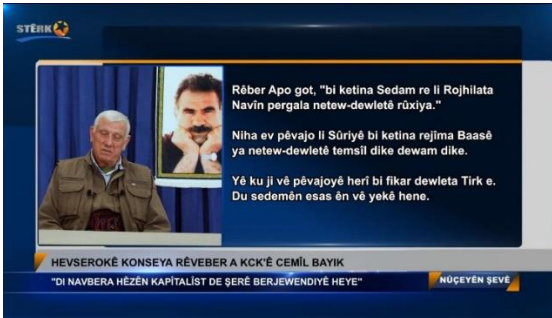

*görsel 5: Medya Haber TV’de
ölen teröristlerin haberleri*

Medya Haber TV’de geleneksel televizyon ve internet sitelerinde yer alan kültür-sanat programları, filmler, belgeseller, güncel siyaset programları, hak-adalet temalı programlar, kadın temalı programlar, hava durumu programı da yer almaktadır. Örgüt bu yayın aracıyla geniş kitlelere geniş bir çerçeve sunarak diğer programlar üzerinden propagandasını yapmaktadır.¹⁷

3.2- Sterk TV

Sterk TV, Avrupa merkezli Kürtçe yayın yapan bir PKK televizyonudur. Türkiye’de erişim engeli bulunan televizyon ve internet sitesinde terör örgütü elebaşları ve üyeleri PKK propagandası ve Türkiye kara propagandası içerikli yayınlar yapmaktadır. PKK Yürütme Konseyi Üyesi Cemil Bayık ve KCK Yürütme Konseyi Üyesi Sabri Ok gibi isimler mesajlarını Sterk TV üzerinden Kürtçe olarak yayınlatmaktadır.¹⁸

*görsel 6: PKK elebaşı Cemil Bayık
Sterk TV’de*

3.3- Gerilla TV

Gerilla TV PKK/KCK Terör Örgütünün askeri kanadı Halk Savunma Güçleri'nin (HPG) terör eylemlerinin görüntülerinin yayıldığı, örgütün silahlı gücünün propagandasının yapıldığı, Türk askerinin yerildiği bir propaganda mecrasıdır. PKK Yürütme Konseyi Üyesi Karayılan mesajlarını Gerilla TV üzerinden vermektedir.¹⁹

görsel 7: PKK Elebaşı Murat Karayılan Gerilla TV'de

Gerilla TV'nin internet sitesine Türkiye'den erişim engellenmiştir. Site içeriğinde Abdullah Öcalan ve ölen terör örgütü mensuplarına övgü, PKK'nın Türk askerine karşı işlediği cinayetler, örgüt marşları, şarkıları ve şiirleri yer almaktadır. Gerilla TV'nin amacı örgüt üyelerine moral vermek, örgüt destekçilerine “güçlüyüz” mesajını aktarmak ve Türkiye kamuoyuna korku salmaya çalışmaktır.²⁰

görsel 8,9: görsel 8: Gerilla TV web sitesinin ana sayfası

4- ÖRGÜTÜN İLETİŞİM STRATEJİSİNDE KAVRAMLARIN ROLÜ

Terör örgütü PKK, Medya Haber TV, Sterk TV ve Gerilla TV yayın organlarında Türkiye yerine “İşgalci Türk Devleti, Soykırımcı Türk Devleti, Savaş Suçlusuz Türk Devleti, Faşist Türk Devleti” ifadelerini kullanmaktadır. Türkiye’nin Doğu ve Güneydoğu Anadolu bölgelerinin bir kısmını kapsayan yer için için “Bakure Kürdistan-Kuzey Kürdistan”, Irak’ın Kuzeyindeki Irak Kürdistan Bölgesel Yönetimi için “Başure Kürdistan-Güney Kürdistan”, Suriye’nin kuzeydoğusu için ise “Rojova Kürdistan-Batı Kürdistan”, İran’ın batı bölgesi için “Rojhilate Kürdistan- Doğu Kürdistan” ismini kullanmaktadır. Örgüt üyeleri ve program katılımcıları bu isimlendirmeleri “Bakure, Başure, Rojova ve Rojhilate” şeklinde kısaltmaktadır. Bunun nedeni açıktır. Örneğin Türkiye’de bir televizyonda “Türkiye’nin Güneydoğu Anadolu Bölgesi” demesi gariptir. Örgüt üyeleri de Kürdistan’ı ülke olarak esas aldığı için “Doğu, Batı, Kuzey, Güney” kavramlarını “Kürdistan” demeden kullanmaktadır. Suriye’deki 8 Aralık Devrimi’nin ardından sahadaki yeni duruma karşın “Rojova” diye adlandırılan bölgeye “Kuzey ve Doğu Suriye Özerk Bölgesi” vurgusu öne çıkmaktadır.²¹

Suriye Milli Ordusu askerlerine “Türk Devleti’nin çeteleri” ifadesi, PKK/YPG’li teröristler için ise “Suriye Demokratik Güçleri (SDG/QSD) savaşıncısı, YPG savaşıncısı”, ölen teröristler için ise “şehit” tabirleri kullanılmaktadır. Medya organları terörist başı Abdullah Öcalan için “Önder Apo”, Öcalan’ın 9 Ekim 1998’de Suriye’den çıkarılmasını ve kaçış sürecinden sonra Türkiye’ye iade edilmesini “9 Ekim Uluslararası Komplô” olarak tarif etmektedir.²²

Medya Haber TV’de 5 Ocak 2024’te yayınlanan ana haber bülteninde Suriye’de öldürülen terör örgütünün medya mensupları için “şehit gazeteciler” ifadesi kullanılmıştır. Haberin içeriğinde “19 Aralık’ta İşgalci Türk Devleti’nin Silahlı İnsansız Hava Aracı (SİHA) saldırısıyla katlettiği Cihan Bilgin ve Nazım Daştan yarın uğurlanacak. Törene özgür basın emekçileri de katılacak” ifadesi kullanılmıştır.²³ Bu isimler Türkiye tarafından “terör örgütü PKK üyeliği bulunan firari sanıklar Nazım Daştan ve Cihan Bilgin” olarak tanımlanmaktadır.²⁴

5- TERÖRÜN SOSYALLEŞMESİ VE MEDYALAŞMASI

Terör örgütü PKK, internet tabanlı uygulamaları, yayın araçlarını ve sosyal medyayı propaganda ve kara para aklamak için güçlü şekilde kullanmaktadır. Türkiye’de ve dünyada, internet haberciliği adı altında PKK taraftarı siteler vardır. Türkiye’de mahkemelerce alınan yayın yasağı kararları sonrası bir başka isimle yeniden faaliyet göstermektedir. Örneğin PKK1 isimli site kapanırsa PKK2, o da kapanırsa PKK3 şeklinde domain adresleri kullanılmaktadır.

Sosyal medya üzerinden de terör örgütü içeriklerini, propaganda ve kara propagandasını yapan binlerce hesap bulunmaktadır. Terör örgütü geniş kitlelere duyurmak istediği mesajlarını özellikle X üzerinden vermektedir. Örneğin Medya Haber TV’nin güncel X hesabı @MEDYAHABER2025, TikTok hesabı MEDYAHABER2025, Instagram hesabı MEDYAHABERTV4, Telegram hesabı MEDYAHABERTV1 kullanıcı adıyla propaganda faaliyeti gerçekleştirmektedir. İsimlerinden anlaşılacağı üzere bu hesapların MEDYAHABER2024, MEDYAHABER2023 gibi öncülleri bulunmaktadır.

Kişisel görünümlü hesaplarda terör örgütü propagandası ise çok boyutlu şekilde yapılmaktadır. Bunun son dönemde en göze çarpan örneklerinde şifrelenmiş, kısıtlama getirilmesini engellemek için harflerin değiştirildiği X paylaşımlarıdır. X paylaşımlarında “Türk” kelimesi “T*rk” şeklinde yazılmıştır. Bu şekilde paylaşıma ve hesaba erişim engeli getirilmesinin önüne geçilmek istenmiştir.

görsel 10, 11, 12: Sosyal medya platformu

X'te Türk kelimesinin "T*rk" şeklinde kodlanması

Yakın dönemde terör örgütüne yakın sosyal medya hesaplarından birçok yalan haber üretilip dünyaya servis edilmiştir. "Türk savaş uçakları hastane bombaladı", "47 Türk Askeri öldü", "TSK şehit askerin cenazesini bavulla teslim etti" haber ve propaganda paylaşımı Milli Savunma Bakanlığı ve Dezenformasyonla Mücadele Merkezi tarafından yalanlanmıştır. Terör örgütleri yaptığı eylemler kadar yapmadıkları ama yapmış gibi propaganda faaliyeti yürüttüğü eylemler üzerinden geniş kitlelerde etki uyandırmak istemektedir.²⁴

görsel 13, 14, 15: Terör örgütünün yalan haberleri ve Dezenformasyonla Mücadele Merkezi'nin yalanlama haberleri

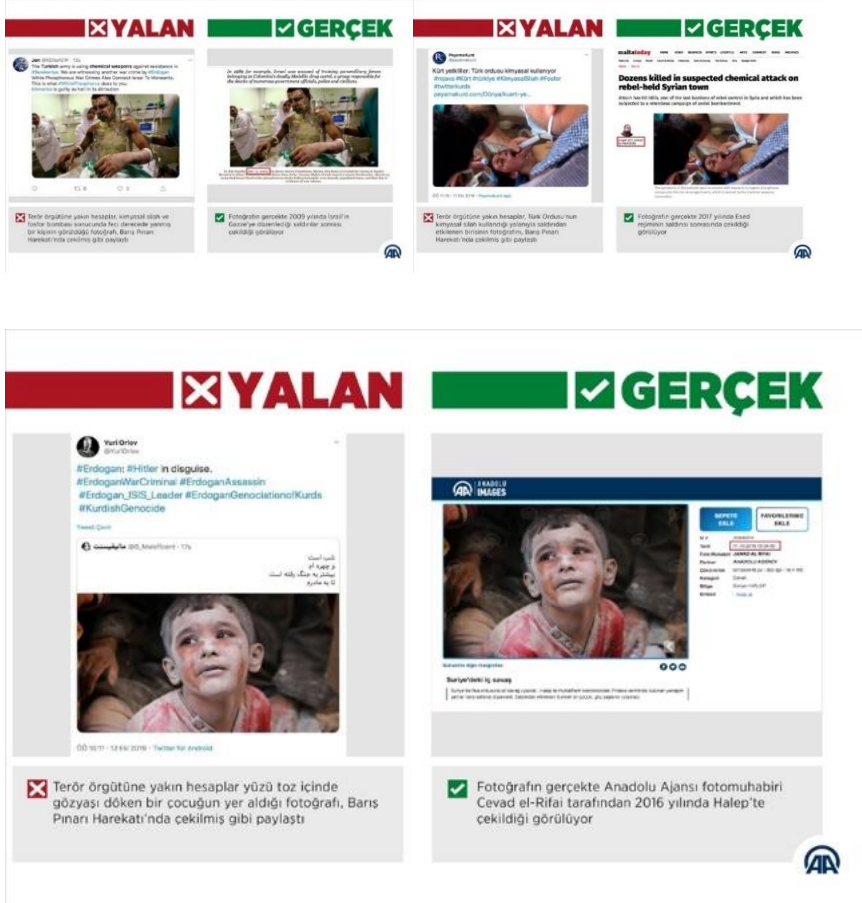
6- SINIR ÖTESİ HAREKÂTLAR VE PKK'NIN YALAN HABERLERİ

Dezenformasyonla Mücadele Merkezi (DMM), Türkiye Cumhuriyeti İletişim Başkanlığı bünyesinde, yalan haberle mücadele için kurulmuştur.²⁵ 5 Ağustos 2022'de İletişim Başkanı Fahrettin Altun, Başkanlık bünyesinde bu birimin oluşturulduğunu açıklamıştır.²⁶

Bu tarihe kadar Türkiye'nin resmi haber ajansı olan Anadolu Ajansı terör örgütü PKK'nın yaydığı iddialara cevap vermiştir. Anadolu Ajansı'nın (AA) "Yalan-Gerçek" adı altında hazırladığı görsel materyalleriyle terör örgütünün yalan haberlerine karşı doğru bilgi aktarımı orijinal kaynaklara atıflar yapılarak sağlanmıştır. Bu haberler Milli Savunma Bakanlığı (MSB) tarafından da karşı tez olarak kullanılmıştır.²⁷

Özellikle Türkiye'nin sınır ötesi harekâtları gerçekleştirdiği dönemde yüzlerce yalan haber ve görsel örgütün medya organları ve örgüte yakın sosyal medya hesaplarında paylaşılmıştır. Terör örgütüne yakın hesaplardan 2009'da Gazze'de İsrail saldırısı sonrası çekilen bir fotoğraf ve Suriye iç savaşı sırasında Esad rejiminin 2017'deki saldırısı sonrası çekilen fotoğraflar "Türk Ordusu Barış Pınarı Harekatı'nda kimyasal silah ve fosfor bombası kullandı" şeklinde paylaşılmıştır. Terör örgütü kara propagandayı ileri bir seviyeye taşıyarak Türkiye'nin resmi

haber ajansı Anadolu Ajansı'nın foto muhabirlerinin çektiği fotoğrafları da çarpıtmıştır. Örneğin 2016'de Suriye'nin Halep kentinde Anadolu Ajansı foto muhabiri Cevad el-Rifai'nin çektiği "gözyaşları içinde enkazdan çıkan çocuk" fotoğrafını Barış Pınarı Harekatı'nda Türk Silahlı Kuvvetleri'nin bombardımanı sonucu ortaya çıkan bir kara gibi sosyal medyada servis etmiştir.^{28, 29}

görsel 16,17,18: AA'nın Türkiye'nin Suriye'deki Harekatlarına yönelik dezenformasyonuna cevaplar

7- ÖRGÜT MENSUBU DEVŞİRMEDE YAYIN ORGANLARININ ROLÜ

Terör örgütünün medya organları propaganda ve manipülasyonun yanı sıra örgüte eleman devşirme safhasında da önemli bir rol

üstlenmektedir. Örneğin PKK'nın haber ajansı Fırat Haber Ajansı (ANF)³⁰ tarafından yapılan haberler, duyuru ve talimatlar sonrası örgüt üyeleri gençleri manipüle etmek ve eyleme geçirmek üzere hareket etmişlerdir. Örneğin 9 Ağustos 2024 tarihli Anadolu Ajansı'nın "Terör örgütü PKK'nın üniversite öğrencilerini örgüte kazandırma yöntemleri deşifre edildi" başlıklı haberine göre, Terör örgütünün gençlik yapılanması soruşturmasında gözaltına alınan ve itirafçı olan E.K, PKK'nın yayın organı ANF üzerinden örgütün üst yönetimi tarafından üniversitelerde eylemler düzenlendiğini anlatmıştır. "Özgür Öğrenci İnisiyatifi" adı altında düzenlenen birçok eyleme katıldığını bildiren E.K, bir süre sonra bu yapının, PKK terör örgütünün sözde gençlik yapılanması olduğunu anladığını ifade etmiştir. E.K, PKK'nın yayın organı olan ANF üzerinden PKK üst yönetimi tarafından yapılan açıklama ve çağrılara istinaden eylem sürecine girildiğini, 'PKK Yurtsever Gençlik' adına faaliyet yürüten 'Ankara Özgür Öğrenci İnisiyatifi' özelinde Berivan K. sözcü olarak faaliyet yürüttüğünü, PKK üst kadroları tarafından belirlenen konular üzerine eylem başlatıldığını söylemiştir.³¹

8- TERÖR ÖRGÜTÜNÜN KADIN VE ÇOCUKLAR ÜZERİNDEN PROPAGANDASI

PKK'nın kadın ve çocukları "savaşçı" olarak kullandığı, onlara yönelik cinsel istismarda bulunduğu bir gerçektir. Kadın teröristler örgüte katılan kadınların yüzde 90'ının Kandil'e götürüldükten sonra ilk bir ay içerisinde erkek teröristler tarafından tecavüze uğradığı söylemişlerdir.³²

Bu kirli arka plana rağmen kadın ve çocuklar örgütün propaganda malzemesi olarak kullanılmıştır. İçişleri Bakanlığı'nın "PKK/KCK Terör Örgütü'nün Çocukları ve Kadınları İstismarı" isimli raporunda, "PKK terör örgütünün çocukları militan olarak kullandığına ilişkin gerek ulusal gerekse uluslararası resmi belgelerde yer alan somut ifadeler ve uluslararası insan hakları ya da düşünce kuruluşlarınca yayınlanan raporlarda sunulan bilgiler sonrasında bazı propaganda ve meşrulaştırma faaliyetleri yürüttüğü görülmektedir. Bu çerçevede PKK, Geneva Call (Cenevre Çağrısı) isimli kuruluşun Çocukları Silahlı

Çatışmaların Etkilerinden Koruma Taahhütnamesine sözde imza atarak çocukların çatışmalarda kullanımının önlenmesine ilişkin ‘iyi niyetini’ ortaya koymaya çalışmıştır” denilmektedir.³³

PKK’lı kadın teröristlerin DEAŞ terör örgütü ile mücadele bağlamında özellikle Batılı ülkelerin medya organlarında yüceltildiği görülmektedir. Örneğin Russia Today’de “Kadınlar DEAŞ’a karşı” adlı belgesel filmde PKK Kadın Koruma Birlikleri’nden (YPJ) kadınların eğitimleri incelenmiştir. Belgeselde PKK/YPJ’ye katılan kadınların savaşırken “din özgürlüğü, eşitlik, demokrasi” gibi idealler için örgüte katıldığı belirtilmiştir. ABD merkezli Foreign Policy yayın organı “Halifeliği Devirmeye Yardımcı Olan Kadınlar, ‘Kobani Kızları’ teröristlerle mücadele eden, eşitlik uğruna mücadele eden ve sonra sırtından bıçaklanan Kürt kadın savaşçıların öyküsünü anlatıyor” haberine imza attı. Haberde kadın teröristlerin DEAŞ’a karşı verdikleri varoluş mücadelesi verdiğini, aynı zamanda kadınların eşitliğine ve demokratik özyönetime olan derin bağlılıklarını savunduğu ifade edilmiştir.³⁴

The Women Who Helped Topple the Caliphate

“The Daughters of Kobani” chronicles the female Kurdish fighters who battled terrorists, fought for equality, and then got stabbed in the back.

By [Elise Labett](#), a columnist at Foreign Policy and an adjunct professor at American University’s School of International Service.

Members of the Kurdish Women’s Protection Units arrive on the front lines in the eastern suburbs of Raqqa on July 18, 2017. (AP Photo/Marko D. S. B. / Getty Images)

FEBRUARY 15, 2021, 9:30 AM

görsel 19: Foreign Policy’in “Kobani Kızları” haberi

Terör örgütü propagandası medya ve sosyal medya organlarından dijital platformlara da taşınmıştır. Netflix isimli dijital dizi-filim platformunda 3 Cisim Problemi adıyla yayınlanan dizide dünyayı kurtaracak üç isim arasında Leyla Ariç isimli karakter de yer almaktadır.³⁵ Dizide BM Genel Kurulu'nda yapılan konuşmada Leyla Ariç'in tüm kaynaklardan sonuna kadar faydalanabileceği dile getirilmektedir. Terör örgütü PKK/YPG/YPJ'yi temsil eden Ariç için "Rakka'da DEAŞ'a karşı verdiği mücadeleyle adını duyurdu" tanımlaması yapılmaktadır.³⁶ Dizinin uyarlandığı Çinli yazar Lui Cixin tarafından yazılan ve 2008'de basılan aynı isimli kitaptan uyarlanmıştır. Ancak söz konusu kitapta Netflix dizisinde yer alan bu bölümler yoktur.³⁷

Görsel 20: Netflix platformunda Leyla Ariç adı altında terör propagandası

9- TÜRK MEDYASINDA PKK'NIN İŞLENİŞ BİÇİMİ: TUSAŞ SALDIRISI VE YAYIN YASAĞI

PKK'nın yayın organları terör örgütü propagandası yapmaktadır. Türkiye'de yasal olarak faaliyet yapan medya organları da zaman zaman terör örgütünün iletişim stratejisine bilinçsiz şekilde hizmet etmektedir. 23 Ekim 2024 tarihinde Türk Havacılık ve Uzay Sanayii AŞ. (TUSAŞ) Ankara Kahramankazan tesislerine yönelik terör saldırısı gerçekleşmiştir.³⁸ Sosyal medya hesaplarından paylaşılan cep telefonu kamerası görüntüleri ve dayanaksız bilgiler televizyon ekranlarına taşınmış, haber portallarında paylaşılmıştır. İlk olarak NTV televizyonu "TUSAŞ'ta silah sesleri" başlığıyla sosyal medyada yayılan bir görüntüyü ekrana taşımıştır. Muhabiri ise olay yerinden canlı aktarım

yapmıştır. NTV'yi benzer başlıklarla diğer haber kanalları takip etmiştir. Ardından İçişleri Bakanı Ali Yerlikaya sosyal medya hesabından saldırıya ilişkin “resmi açıklamaları takip edin” paylaşımı yapmıştır.³⁹ Bu açıklamaya rağmen kirli bilgiler ekranlarda seslendirilmiştir. Konuya ilişkin basın peyderpey bilgilendirilmiş, kapsamlı açıklama ise sonraki gün yapılmıştır.

Tüm haber kanalları saldırının olduğu gün yayın akışını bozarak yayınlarını bu saldırıya ayırmıştır. Televizyonların Prime Time kuşağındaki tartışma programlarında bu saldırı tartışılmıştır. Saldırı sıcaklığını korurken ve televizyonlar yayınlarını sürdürürken Radyo ve Televizyon Üst Kurulu (RTÜK) Başkanı Ebubekir Şahin “TUSAŞ saldırısıyla ilgili mahkeme yayın yasağı kararı almıştır. Medyamızda, resmî makamların yaptığı açıklamaların dışında özellikle sosyal medya kaynaklı, teyit edilmemiş bilgilere ve görüntülere yer verildiği tespit edilmiştir. Terörün propagandasına alet olabilecek yayınların ivedilikle son bulması şarttır. İzleme uzmanlarının raporlamaları sonrasında yayın yasağına uymayanlara en ağır yaptırımlar uygulanacaktır” ifadeleriyle yayınlanan içeriklerin terör örgütüne hizmet ettiği vurgulanmıştır.⁴⁰

Söz konusu saldırıya ilişkin TUSAŞ içinden bilgi ve görüntü sızdığı açıktır. TUSAŞ’a giren teröristlerin güvenlik kamerası görüntüleri sosyal medyaya düşmüştür. Haber kanallarının birçoğu bu görüntülere ekranlarında yer vermiştir. RTÜK Başkanı’nın uyarısı sonrası görüntülerin yayınlanması son bulsa da ertesi günün gazete manşetlerinde ilgili görseller manşetlere taşınmıştır.⁴¹

Hürriyet Gazetesi “Barışa Hain Pusu” manşetinin altında elinde kalaşnikof tüfeğini taşıyan teröristin güvenlik kamerasına yansıyan görüntüsünden bir kareyi paylaşmıştır. Sabah Gazetesi, Sözcü Gazetesi, Yeni Şafak Gazetesi, Karar Gazetesi, Milliyet Gazetesi, Akşam Gazetesi, Akit Gazetesi, Türkğün Gazetesi, Yeniçağ Gazetesi, Posta Gazetesi, Takvim Gazetesi, Milli Gazete gibi basılı yayın organları benzer manşetlerle teröristin o çarpıcı görüntüsünü okuyucularına sunmuşlardır.⁴²

10- SONUÇ VE ÖNERİLER

Terör örgütü PKK, terör saldırıları ve işgal hamlelerinin yanı sıra medya ve sosyal medyayı aktif şekilde kullanmakta, kitleleri manipüle etmeye çalışmaktadır. Terör örgütlerinin eylemleri medya yoluyla yayılmasa sınırlı etkiye sahiptir. Yani her terör örgütü eylemlerini temel olarak “fiziksel zarar verme” üzerine değil, “duygusal bir zarar verme” üzerine kurgulamıştır. Konuşulmayan, gösterilmeyen, tartışılmayan her terör eylemi örgüt için başarısız olarak tarif edilebilir. Kamuoyunu yönlendirmede medyanın rolü büyük bir öneme sahiptir. Yukarıdaki TUSAŞ saldırısının medyada işlenişi örneğinde vurgu yapılan “teröre dolaylı hizmet etme” anlamına gelecek yayınlardan kaçınmak sorumlu yayıncılığın gereğidir. Gazeteler de bu konuda geniş çaplı toplantılarla bilgilendirilmeli, “ne terör propagandasıdır, ne değildir?” sorusunun cevabı netleştirilmeli, ortak terminoloji oluşturulmalıdır.

Terör örgütünün medya organlarına Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu tarafından her ne kadar erişim engeli getirilse de çeşitli yazılım ve uygulamalar üzerinden bu engeller aşılabilmektedir. Sosyal medyada ise belirli kalıp kelime dizilerine denetim getirilse ve bu paylaşımlar incelense de çeşitli harf değişimleriyle bu denetimlerden kaçılabilir. İlgili kurumların ilgili sosyal medya platformlarıyla koordinasyonu güçlendirilmeli, silme ve erişim engeli kararları hızlandırılmalıdır.

Medya organları Avrupa ve ABD’den fonlanarak desteklenmektedir. Terörün medyası bölgesellikten uzaklaşmış ve uluslararasılaşmıştır. Sözde basın faaliyeti yapan terör örgütü üyeleri, Batı medyası ve siyasetçileri tarafından “gazeteci” olarak tanımlanmaktadır. Batı merkezli dijital platformlarda PKK meşrulaştırılmaya çalışılmaktadır. Türkiye kamuoyu bu platformlara karşı bilinçlendirilmeli, medya okuryazarlığının artırılmasına ilişkin çalışmalar yapılmalı, söz konusu platformlara ağır yaptırımlar gündeme gelmelidir.

2024 yılında terör örgütüne katılım tarihinin en düşük seviyesine gerilemiştir. Bu duruma terörle kararlı mücadele ve karşı propaganda etkili olmuştur. Türkiye sahasında terör örgütü neredeyse sıfırlanmıştır, Irak’ta kilitlenmiştir. Türkiye’deki siyasal ve toplumsal alanda atılan özgürlük ve demokrasi adımları terör örgütü PKK’ya belirli noktalarda alan açmıştır ama toplumun kazanılması bakımından büyük

faydalar sağlamıştır. Terör ortamında büyüyen anne ve babalar evlatlarının hazin bir sona, beyhude bir uğraşa kurban gitmesini istememektedir. Demokrasi ve kalkınma iklimi terör örgütünün işgal etme hedefinin bulunduğu yerleşim noktalarında kilit rol oynamış, devlet-millet kucaklaşması, demokratik zeminde hak arayışı büyük oranda sağlanmıştır. Terör, terörizmle birlikte terörün medya yapısını da kökten kurutmaya yönelik girişimler bir plan dâhilinde hayata geçirilmelidir.

KAYNAKLAR

KİTAP, MAKALE VE TEZLER

- (1) Akalın, Toparlı, Argunşah, Demir, Gözaydın, Özyetgin, Zülfikar, Aksu, Durkun, Gültekin, Okkalı, Terzi, Mete, Kaya, Tekeli. *Türkçe Sözlük*, S. 1173)
- (2) J.C. Pearson and P.E. Nelson. (1997). *An Introduction to Human Communication. United States of America: McGraw-Hill Companies*, S. 9, 10, 11
- (3) Terence H. Qualter, *"Propaganda Teorisi ve Propagandanın Gelişimi"*, Çev. Ünsal Oskay, Siyasal Bilgiler Fakültesi Dergisi, C.XXXV, S. 14.
- (4) Paul Wilkinson, *Political Terrorism*, (Macmillan Press Ltd., Londra: 1974), s. 9.
- (5) Samet Zenginoğlu, *"Uluslararası Terörizm ve Avrupa Birliği"*, Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, Cilt: 3, Sayı: 25, (2016), s. 160.
- (6) Erhan Ergül, Rasim Özgür Dönmez, *"Kürdistan İşçi Partisi (PKK) Terör Örgütü: Etnik Terörün Fikri Yapısı, Anatomisi ve Şiddet Stratejileri"*, 2007, s. 68
- (8) Türkmen Törelî, *"PKK terör örgütü: tarihsel ve siyasal gelişim süreci bakımından incelenmesi; 1978-1998"*, 2002, s. 36

GAZETE, İNTERNET VE AÇIK KAYNAKLAR

(7) Açık kaynaklar

(9) BBC News Türkçe, <https://www.bbc.com/turkce/haberler-dunya-50180068>

(10,11) MSB, Açık kaynaklar

(12) MSB, <https://www.msb.gov.tr/SlaytHaber/a977830c4a8741ff8f18bc4453a874a3>

(13) <https://www.msb.gov.tr/SlaytHaber/911ba1417d2b44baad748e813ae6214a>

(14) Medya Haber TV, medyahabertv.com

(15) Medya Haber TV, <https://medyahabertv.com/kategori/haber/ozel-program/>

(16) <https://medyahabertv.com/kategori/gerilladan/gerilla-gunlugu/>

(17) Medya Haber TV, medyahabertv.com

(18) Sterk TV, <https://sterktv1.net/>

(19, 20) Gerilla TV, <https://tvgerilla.com/index.html>

(21, 22, 23) Medya Haber TV, Sterk TV, Gerilla TV

(2) Anadolu Ajansı, <https://www.aa.com.tr/tr/gundem/seyhan-avsar-ve-t24-sitesindeki-haber-hakkinda-resen-sorusturma-baslatildi/3431181>

(25) Dezenformasyonla Mücadele Merkezi, <https://www.dmm.gov.tr/>

(26) Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı, <https://www.iletisim.gov.tr/turkce/haberler/detay/iletisim-baskanligi-bunyesinde-dezenformasyonla-mucadele-merkezi-olusturuldu>

(27) MSB, <https://www.msb.gov.tr/BasinveYayin/YalanHaber>

(2) Anadolu Ajansı, <https://www.aa.com.tr/tr/baris-pinari-harekati/aa-teror-orgutu-yandaslarinin-yananlarini-ortaya-cikariyor/1609255>)

(29) Anadolu Ajansı, <https://www.aa.com.tr/tr/baris-pinari-harekati/baris-pinari-harekati-aleyhine-sahte-fotograflarla-manipulasyon-cabasi/1611863>)

(30) ANF, <https://firatnews.com/>

- (31) Anadolu Ajansı, <https://www.aa.com.tr/tr/gundem/teror-orgutu-pkknin-universite-ogrencilerini-orgute-kazandirma-yontemleri-desifre-edildi/3299613>
- (32) Sabah Gazetesi, <https://www.sabah.com.tr/gundem/2019/11/09/pkknin-tecavuz-ussu-kandil-kadin-terorist-pkknin-kirli-yuzunu-anlatti>
- (33) İçişleri Bakanlığı, <https://www.icisleri.gov.tr/kurumlar/icisleri.gov.tr/lcSite/strateji/deneme/YAYINLAR/%C4%B0%C3%87ER%C4%B0K/PAK COCUK almanca.pdf>)
- (34) Foreign Policy, <https://foreignpolicy.com/2021/02/15/daughters-of-kobani-review-female-kurdish-fighters-isis/>
- (35) Netflix, <https://www.netflix.com/tr/title/81024821>
- (36) Takvim Gazetesi, <https://www.takvim.com.tr/guncel/2024/03/22/netflixten-yeni-pkk-propagandasi-3-cisim-probleminde-3-body-problem-pkkygyi-temsil-eden-leyla-arici-bmye-soktular>
- (37) Kitapyurdu, 3 Cisim Problemi, <https://www.kitapyurdu.com/kitap/uc-cisim-problemi/379066.html>
- (38) Açık kaynaklar
- (39) İçişleri Bakanlığı, Ali Yerlikaya, X, <https://x.com/AliYerlikaya/status/1849076451074564307>
- (40) RTÜK, Ebubekir Şahin, <https://x.com/ebekirsahin/status/1849090412088074543>
- (41, 42) Açık kaynaklar, 24 Ekim 2024 gazete manşetleri